

Miljøverndepartementet
Avdeling for regional planlegging
Postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

Vår saksbehandler:
Björg Elsa Pettersen

Vår dato: 27.08.2012
Vår referanse: 201201115-2

Deres dato: Deres referanse:

NOTAT

Kopi til:

Arkiv

Det offentlige kartgrunnlaget. Innhold, rutiner og ansvar, Statsbyggs uttalelse

1. Utvalget av geografiske data og rutiner til valg av disse

Statsbygg ser positivt på en utvidelse av det offentlige kartgrunnlaget til å gjelde matrikkeldata, kommunaltekniske data og temakart i tillegg til grunnkart. En "nasjonal meny" av geografiske datasett rettet mot spesifikke bruksformål og prosesser med bedre metadata og produktark som beskriver bruksområder tror vi vil lette tilgang og bruk (jfr. 3.2).

Når det gjelder temadata relatert til byggesaker, er det ledningsdata, og en samordnet registrering av tekniske installasjoner i bakken som vi anser kan bidra til økt effektivitet i bygg og anleggsbransjen. Informasjon som grunnundersøkelser, miljø- og forurensning under bakken ønsker vi også en bedre kvalitet og tilgjengelighet på i fremtiden. Vi støtter forslaget om at det bør fastsettes en generell registreringsplikt for installasjoner under bakken. Dette vil forenkle plan og prosjekteringsprosessen, og gi en samlet oversikt over installasjoner og aktører i et utbyggingsområde. Men vi ser også at dette har et sikkerhetsmessig aspekt, som må ivaretas på enkelte bygninger og eiendommer. Dette vil kreve ytterligere utredning.

Vi ser det som svært positivt at flere tema blir en del av det offentlige kartgrunnlaget. Nykartlegging av temadata for risiko-, fare og sårbarhet med høyere kvalitet og hyppigere oppdatering på temakart er ønskelig for å understøtte plan- og byggesaksprosesser. Automatiserte aktsomhetskart basert på grove modeller er ikke tilstrekkelig. Det er i tillegg ønskelig med dekningskart i vektorformat for analyser for alle temakart rundt fare, aktsomhet og risiko jfr. 5.2.2.

BA næringen har behov for bedre kvalitet på datasett om metrologi og klima for å kunne forutsi effekter på bygg. Ferdig analyserte klimadata fra metrologisk institutt i Norge Digitalt (ND) bør tilbys som vektor-, grid eller WFS datasett for å kunne støtte analyser kombinert med egne data. I dag er dette ofte spesialbestillinger. Det er også et stort behov for ferdige analyseprodukter og klimamodeller for temperatur, nedbør og relaterte tema slik som i portalen senorge.no

Temadata på sårbare bygg er ønskelig. Andre relevante tema er befolkningsdatasett, tilrettelagt for detaljerte analyser i kombinasjon med tilgjengelighets- og transportanalyser.

Som en del av planprosessen og i tidlig planleggingsfase av et prosjekt, er det ønskelig å få bedre oversikt over arealer avsatt til utendørs opphold, eksempelvis lekeplasser, grøntareal, benker og sitteplasser etc. Disse temadata hører naturlig inn under kategorien friluftsliv.

Vi stiller oss positive til at tema gang- og sykkelvei er foreslått medtatt som temadata og mener at sykkelparkering også burde tilføyes. Innenfor samme kategori er det også ønskelig med kartlegging og tilgjengeliggjøring av tema relatert til universell utforming og tilgjengelighet. Eksempelvis parkeringsplasser avsatt til HC-parkering og areal avsatt til avstigning etc.

Foreslåtte rutiner om å heve kvaliteten på metadata, tror vi vil føre til økt bruk og nytte. Spesielt er innsamlingsdato, kvalitet, detaljert dekningskart, innsamlingsmetode og leverandør viktig.

Generelt ønsker vi fokus på hyppigere oppdatering av temadata, og at det som produseres av statlige og kommunale aktører som for eksempel Riksantikvaren, Meteorologisk Institutt og Vann og avløpsetaten blir tilgjengelig gjennom Norge Digitalt (ND). I dag lider løsningen av at temadata blir oppdatert hos tilbyder men ikke i ND. At Kartverket som koordinator oppgraderer felles tilgangsside som foreslått, vil være til stor nytte.

2. Roller og ansvar for kommuner, fagetater og Kartverket.

Statsbygg og andre organisasjoner og etater som jobber landsdekkende har særskilte behov. Vi ønsker større fokus på tjenester mot nasjonale ND parter når det gjelder landsdekkende karttjenester: I høringen savner vi informasjon om hvordan statlige institusjoner kan få enklere tilgang til kart. Statsbygg er en virksomhet som er avhengig av gode kartgrunnlag innenfor en rekke funksjonsområder. Dette omfatter planarbeid, prosjektering og drift av bygninger og eiendommer, samt risiko- og sårbarhetsanalyser relatert til naturfarefare. Vi har behov for både innsynsløsninger og god tilgang til kartgrunnlaget på landsbasis, uten å måtte gå via hver enkelt kommune.

Våre kartbrukere ønsker en kraftig forbedring av *nedlastingstjenesten* til Norge Digitalt. En modernisert og oppdatert kartinnsynsløsning, som fungerer som en landsdekkende, felles løsning slik som "Norge i Bilder" også for FKB data og ND sin kartportefølge. Klipping må være mulig for mindre områder enn en kommune, slik at man kan hente inn små vektorkart for avgrensede områder til bruk i ulike verktøy. Det er svært arbeidskrevende å måtte gå til hver enkelt datatilbyder for å hente ut FKB og temadata. Landsdekkende kartdata (vektor/grid) bør kunne lastes ned i sone 33 i Euref89.

Kartverkets rolle som tilrettelegger synes noe uklar. Det hoppes for raskt fra å definere "det offentlige kartgrunnlaget" til brukere på personnivå, uten at det skilles mellom de ulike offentlige etaters rolle i jfr. 4. I kapittel 3.4 står det at Kartverket har en rolle som koordinator og bør ha ansvar for tilrettelegging og kontroll, mens det på neste side påpekes at GIS-bruken i stor grad skal skje gjennom kommunens og andre fagetaters kartinnsynsløsninger. Dette er ikke formålstjenlig for Statsbyggs bruk, som berører flere kommuner og landsdeler. I kapittel 5 nevnes at det også er ønskelig med en nasjonal kartløsning uten at det beskrives noe videre. Statsbygg ønsker en nasjonal kartløsning, med det offentlige kartgrunnlaget samlet. Statsbyggs har behov for en nettbasert kartinnsynsløsning på landsbasis for basis- og temakart, primært FKB data med kartografi, N50, matrikkeldata samt ortofoto og temadata.

I forbindelse med oppstart av plan- og byggesak vil det fremdeles være behov for å ha en dialog med kommunen for å sikre at kartgrunnlaget er oppdatert, både når det gjelder FKB og plankart.

3 og 4. Forslag til teknisk-praktiske tiltak og utfordringer knyttet til gjennomføring

Nytten av Norge Digitalt medlemskap må bli mere tydelig. For å få uttelling for ca. 1 million årlig medlemskap, ønsker vi tilgang til detaljerte datasett for hele landet som kan kobles opp mot ferdig

utarbeidet kartografi (FKB, N50 og tema). Den gode kartografien som Kartverket /Norge Digitalt har brukt tid og penger på å utarbeide, får vi ikke benytte. For en institusjon uten egen geodataavdeling er vi avhengige av ferdig kartografi. Nå bruker Statsbygg og andre statlige organer offentlige midler som ND medlem, men kjøper i tillegg tjenester for å lage datasett og kartografi som allerede ligger ferdige.

Vi ser frem til en snarlig løsning med WMS i Euref89/ETRS89 som støtter alle soner. Når en nå konvertere landsdekkende datasett "on the fly" mellom WMS WGS84 og Euref89 fører det til svært dårlig responstid i kartapplikasjonene.

Tilgang til matrikkeldata er svært viktig i vår saksbehandling samt for kvalitetssikring av egne eiendomsbaser. Våre brukere av nettportalen Seeiendom.no nevner denne som en svært nyttig, relevant og brukervennlig tjeneste fra kartverket. Økt kvalitet og bedre tilgang til oppdaterte matrikkeldata har lettet saksbehandlingen. Mange etterspør personopplysninger og hjemmelshavere til bruk i for eksempel nabovarsel. Statsbygg ser at hensynet til personvernet er en utfordring, men ønsker likevel en løsning med sikker pålogging i seeiendom.no for de av Norge Digitalt sine brukere som er klarert av datatilsynet.

Vennlig hilsen

May Balkøy
Direktør
Strategi- og utviklingsavdelingen

Bjørne Grimsrud
Avdelingsdirektør
Seksjon, Forskning- miljø og virksomhetsutvikling

